

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie vissen

Guppy

Poecilia reticulata

Guppy's behoren tot de bekendste aquariumvissen. Ze zijn interessant voor zowel beginnende aquariumhouders als voor mensen met meer ervaring. Guppy's combineren goed met allerlei andere vissen en zijn daardoor geschikt voor het gezelschapsaquarium. Mannetjesguppy's kunnen allerlei kleuren hebben.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de guppy het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De guppy is één van de bekendste aquariumvissen. Van oorsprong komen ze uit Zuid-Amerika. De mannetjes hebben vaak prachtig gekleurde staarten en vinnen. Vrouwtjes zijn overwegend grijsbruin gekleurd maar de kweekvormen hebben vaak ook mooi gekleurde staarten. De lengte van een guppy ligt ongeveer tussen drie en zes centimeter, waarbij de vrouwtjes groter zijn dan de mannetjes. Guppy's behoren tot de levendbarende tandkarpers. Dit betekent dat de vrouwtjes geen eieren leggen maar deze inwendig uitbroeden. Guppy's worden niet zo oud, ze leven ongeveer een half tot twee jaar.

Verschillende varianten

Guppy's komen in verschillende kweekvarianten voor. Er bestaan allerlei kleurvormen van zowel vinnen als lichaam. Ook zijn er verschillen in staartvormen, zoals de vlagstaart, onderzwaard, rondstaart en speerstaart.

Van nature

Guppy's zijn vreedzaam en leven in groepen. Van nature komen guppy's voor in zowel zoet als brak water. Ze gebruiken alle waterlagen, maar zwemmen het meest in de bovenste laag. Guppy's eten voornamelijk insectenlarven.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquarium komt heel wat kijken. In de praktische informatie over 'het tropisch zoetwateraquarium' leest u hoe u dat aan kunt pakken en worden de gebruikte termen nader uitgelegd.

U kunt kiezen voor een bak met alleen guppy's, maar ze zijn ook geschikt om in gezelschapsaquaria te houden met andere soorten. Houd er wel rekening mee dat sommige andere soorten (zoals sumatraantjes) de staarten van uw guppen kunnen beschadigen.

Om guppy's te houden heeft u een aquarium nodig van tenminste zestig centimeter lang. Neem altijd meer vrouwtjes dan mannetjes omdat de mannetjes de vrouwtjes blijven opjagen om te paren. Eén mannetje per twee tot vijf vrouwtjes werkt het beste.

Zorg ervoor dat de watertemperatuur tussen de 23 en 25 graden ligt. De pH-waarde (zuurgraad) van het water hoort tussen zeven en acht. Guppen hebben het liefst water met een hardheid tussen 9 en 20 DH. Een luchtpomp, een waterfilter en verlichting horen ook tot de basisuitrusting van het aquarium. Zet planten in het aquarium, deze doen ook dienst als schuilplaats voor de jonge visjes en helpen de waterkwaliteit op peil te houden.

Verzorgen en hanteren

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer ook de watertemperatuur en verwijder eventuele voedselresten. Haal elke week losse plantenresten weg.

Test geregeld het water met testsetjes die u in de dierspecialzaak kunt kopen. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat. Bij een goed werkend filter zijn ammonium en nitriet niet meetbaar aanwezig. Nitraat kan het gemakkelijkst uit het water worden verwijderd door water te verversen. Ververs daarom regelmatig, afhankelijk van de gemeten waterkwaliteit. Een richtlijn voor guppy's is om elke twee weken ongeveer een derde van het water te vervangen. Maak het mechanische deel van het filter

regelmatig schoon door te spoelen in het oude aquariumwater. Maak indien nodig de ruiten schoon met een magneetveger, een krabber of filterwatten.

Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen.

Voeding

U kunt allerlei soorten voer gebruiken voor de guppy's, zoals droogvoer, diepvriesvoer zoals *Artemia* (pekelkreeftjes, geschikt voor jonge guppen) en levend voer zoals watervlooien, *Tubifex* of muggenlarven. Laat diepvriesvoer wel eerst ontdooien. Levend voer en diepvriesvoer kunnen soms ziekten overbrengen, dus haal ze bij een vertrouwde leverancier. Voor pasgeboren guppy's verkruiemt u het droogvoer. Guppy's eten ook graag algen en ander groenvoer.

Voer één keer per dag zoveel als de vissen in één tot twee minuten opeten. Voeerresten moeten verwijderd worden omdat ze het water vervuilen. Bewaar het potje droogvoer niet op de lichtkap van het aquarium, want dan wordt het te warm en gaan de vitaminen verloren.

Voortplanting

Bij guppy's is duidelijk onderscheid te maken tussen mannetjes en vrouwtjes. Niet alleen is het mannetje vaak kleurrijker en kleiner dan de vrouwtjes, ook de aarsvin ziet er anders uit. Bij de mannetjesgup is deze omgevormd tot een paringsorgaan, het gonopodium. Omdat de guppy levendbarend is, moet de bevruchting van het vrouwtje inwendig gebeuren.

Guppy's zijn ontzettend vruchtbaar, daarom worden ze ook wel 'miljoenvisje' genoemd. Het vrouwtje krijgt per keer tien tot zeventig jongen. Grotere vrouwtjes krijgen vaak meer jongen dan kleine vrouwtjes. Bovendien kunnen vrouwtjes het sperma opslaan en verdelen over meerdere bevruchtingen. De zwangerschap duurt vier tot zes weken. Zwangere vrouwtjes zijn te herkennen aan een donkere vlek op hun achterlijf. De jonge guppy's zorgen voor zichzelf. Ze hebben wel een verstoppplaats nodig in bijvoorbeeld waterplanten, anders worden ze opgegeten. Na ongeveer twee tot drie maanden kunnen ze zichzelf alweer voortplanten.

Ziekten en aandoeningen

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastig vallen. Tekenen van gezondheidsproblemen zijn een doffe of aangetaste huid, geknepen vinnen, een afwijkende lichaamsvorm of een afwijkende manier van zwemmen (bijvoorbeeld schommelend of scheef).

Guppy's kunnen, net als veel andere aquariumvissen, last krijgen van parasieten. Voorbeelden van parasitaire huidaandoeningen zijn witte stip en fluweelziekte.

Op de kieuwen kunnen eencelligen zoals *Trichodina* en *Ichthyobodo* en kieuwwormen zoals *Dactylogyrus* of *Gyrodactylus* voorkomen. Deze laatsten zetten zich in de kieuwen vast met haakjes, waardoor het weefsel beschadigt en er infecties ontstaan.

Ook in de darmen komen parasieten voor, waaronder verschillende wormen en flagellaten.

Bacteriën kunnen diverse visziekten veroorzaken. Een voorbeeld is columnaris ziekte. Dit lijdt tot oppervlakkige aantasting van de huid en kieuwen, die zich snel uitbreidt tot een ernstige ziekte.

Het is lastig te behandelen.

Vissen-TBC wordt veroorzaakt door de bacterie *Mycobacterium marinum*. Deze tast de organen van de vis aan en veroorzaakt granulomen, kleine geelachtige bolletjes tussen en in de organen. Bij de mens kan deze bacterie zwemmersgranuloom veroorzaken, een ziekte met huidwondjes waar een lange antibioticumkuur voor nodig is. Vissen-TBC kan ook via bevroren voeding worden overgedragen, koop dit daarom bij een vertrouwd adres.

Infecties door bacteriën zijn vaak secundair: ze zijn dan een gevolg van verminderde weerstand (bijvoorbeeld door stress), een beschadigde huid of een aantasting van de slijmlaag van de huid door een slechte waterkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is vinrot. Bij dergelijke gevallen is het belangrijk om niet alleen de aandoening te verhelpen, maar vooral ook om de primaire oorzaak op te sporen en te corrigeren.

Vaak kunnen vissen door een snelle behandeling weer herstellen. In de dieren- of aquariumspeciaalzaak kunt u terecht voor algemeen advies over ziekten en mogelijke behandelwijzen. Ook vindt u hier enkele middelen om ziekten te behandelen. Zorg er wel voor dat u lang genoeg doorgaat met behandelen, zodat alle ziekteverwekkers gedood worden. Er zijn in Nederland ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen. Is laboratoriumonderzoek nodig dan kunt u contact opnemen met het visziektenlaboratorium van het WBVR (Wageningen Bioveterinary Research, Lelystad). In de Praktische informatie over 'Ziekten en aandoeningen bij zoetwatervissen' leest u meer over visziekten.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen specifieke ervaring nodig. Zorg wel dat u zich van tevoren goed informeert over het opzetten van een aquarium.

Aanschaf en kosten

Guppy's kunt u kopen bij de aquariumspeciaalzaak. Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken met gezonde dieren komen. Kies de meest actieve vissen. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben en niet mager zijn. Laat de dieren geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden, nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen.

Een guppy is een goedkope vis, per stuk bent u voor vrouwtjes ongeveer een euro kwijt, voor mannetjes enkele euro's. Sommige speciale kweekvarianten zijn duurder. De opstartkosten van een aquarium hangen af van de grootte van het aquarium en de gewenste techniek. Terugkerende kosten zijn die voor voer, testsetjes, filtermateriaal en energie voor verwarming en licht. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: november 2018

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl